

Văn Hoá Ứng Xử Bài 26-30

BÀI 26	1
BÀI 27	3
BÀI 28	6
BÀI 29	8
BÀI 30	10

BÀI 26

VĂN HOÁ ỨNG XỬ – THÂN THIỆN NHƯNG ĐỪNG TỌC MẠCH

1. LỜI CHÚA : Hồi ấy, bà Ma-ri-a **lên đường vội vã** đến miền núi, vào một thành thuộc chi tộc Giu-đa. Bà vào nhà ông Da-ca-ri-a và **chào bà Ê-li-sa-bét...** Bà Ma-ri-a **ở lại với bà Ê-li-sa-bét độ ba tháng** rồi trở về nhà (Lc 1,39-40.56).

2. CÂU CHUYỆN : CHUYỆN GIA ĐÌNH GIÊ-NI-PHƠ.

Chị GIE-NI-PHƠ (Jennifer), một người Mỹ lấy chồng Việt Nam, khi được hỏi suy nghĩ thế nào về thái độ của bà con người Việt đối với gia đình mình, thì chị đã trả lời như sau : "Những người hàng xóm Việt Nam của chúng tôi rất tốt : Họ nắm rất rõ các sinh hoạt của gia đình tôi. Nếu tôi hắt hơi, họ hỏi tôi đã uống thuốc chưa ? Uống loại thuốc gì ? và sẵn sàng đi mua thuốc giúp. Mỗi sáng khi chưa thấy tôi đổ rác, họ liền gọi cửa nhắc nhở hoặc giúp mang rác ra xe đổ giúp. Họ thật tốt bụng đáng quý".

Nhưng GIEN đôi khi cảm thấy sự quan tâm của những người hàng xóm cũng có hơi quá đáng. Chị than phiền như sau : "Khi không thấy chồng tôi ở nhà, họ hỏi thăm anh ấy đi đâu ? Khi nào thì về ? Dường như họ muốn biết mọi thứ diễn ra trong gia đình tôi, kể cả những chuyện như : tối qua vợ chồng tôi to tiếng với nhau về việc gì ? Họ cũng thắc mắc về sinh hoạt riêng của chúng tôi. Chẳng hạn : Con chúng tôi có được ngủ chung phòng với vợ chồng tôi không ?... Đôi khi tôi cảm thấy rất bất tiện khi phải trả lời các câu hỏi mang tính tò mò tọc mạch như thế"...

3. SUY NIỆM :

Vậy thế nào là ứng xử thân thiện ? Phân biệt thái độ thân thiện khác với tọc mạch thế nào ? Ta phải làm gì ?

1) Thế nào là thái độ thân thiện ?

Thân thiện là thái độ xã giao lịch sự khi tiếp xúc với tha nhân, thể hiện qua thái độ niềm nở mỉm cười với người mới gặp để làm quen, rồi quan tâm thăm hỏi và sẵn sàng đáp ứng nhu cầu của họ. Rộng rãi khen các ưu điểm cách tế nhị đúng lúc hợp hoàn cảnh; Sẵn sàng trả lời các vấn nạn; Tiên liệu để chuẩn bị trước những gì tha nhân cần... Thái độ thân thiện như nói trên rất cần cho những ai muốn thành công trong việc phục vụ tha nhân và những người muốn thi hành sứ vụ loan báo Tin Mừng cho lương dân.

2) Vậy trong thực tế đời thường, chúng ta phải quan tâm tới người khác thế nào mới tốt, và tránh trở thành tò mò tọc mạch đáng ghét ?

Thực ra, vấn đề không phải ở sự năng quan tâm hỏi thăm, mà liên quan đến hai nguyên tắc ứng xử như sau :

- Một là ***khi người bị hỏi cảm thấy bị tổn thương và không muốn trả lời câu hỏi***, thì đó không còn là thái độ thân thiện đáng quý nữa.

- Hai là ***khi người hỏi chỉ muốn thỏa mãn tính tò mò muốn biết mọi sự về đời tư của người kia, chứ không nhằm để giúp đỡ chia sẻ sự khó khăn của họ***, thì đó là thái độ bất lịch sự.

4. SINH HOẠT : Đối với những bạn cùng phòng hay người cùng xóm, ta **nên làm gì để tỏ thái độ thân thiện ?**

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa Giê-su. Xin cử Thánh Thần đến giúp chúng con biết cách ***cư xử thân thiện với mọi người chung quanh*** để gây thiện cảm, là điều kiện thành công trong mọi công việc. Xin cho chúng con biết quan tâm đến tha nhân và sẵn sàng phục vụ, để nên người ***trưởng thành về nhân cách, nên con thảo của Chúa Cha, nên môn đệ đích thực của Chúa, và nên anh chị em của mọi người*** trong đại gia đình Hội Thánh.- AMEN.

BÀI 27

VĂN HOÁ ỨNG XỬ – TẬP XÉT ĐOÁN TỐT CHO THA NHÂN

1. LỜI CHÚA : Chúa phán : “Anh em đừng xét đoán để khỏi bị Thiên Chúa xét đoán. Vì anh em xét đoán thế nào, thì anh em cũng sẽ bị Thiên Chúa xét đoán như vậy. Và anh em đong bằng đấu nào thì Thiên Chúa cũng sẽ đong cho anh em đấu ấy” (Mt 7,1-2).

2. CÂU CHUYỆN : YÊU NÊN TỐT GHÉT NÊN XẤU.

Sách “Cổ Học Tinh Hoa” có ghi lại câu chuyện về thói xét đoán chủ quan như sau :

Vua nước Vệ rất yêu thương một cô gái tên Di Tử Hà. Theo luật nước Vệ : Ai phạm tội đi trộm xe của vua sẽ bị phạt chặt chân. Một hôm nghe tin báo mẹ bị ốm nặng lúc nửa đêm, Di Tử Hà đã vội lấy xe của nhà vua mà đi cho nhanh. Sau khi biết chuyện vua liền khen rằng : “Di Tử Hà có hiếu thật ! Vì hết lòng hiếu thảo với mẹ nên đã dám phạm lỗi đi xe của vua là tội có thể bị chặt chân !” Lại một hôm khác, khi theo vua đi chơi ngoài vườn cây ăn trái, Di Tử Hà ăn quả đào thấy ngọt, liền đưa cho vua phân nửa còn lại.

Vua liền quay sang nói với cận thần rằng : “Nàng ấy yêu trầm thật ! Của đang ăn ngon miệng mà sẵn sàng nhường một phần cho trầm”.

Về sau khi vua không còn yêu Di Tử Hà nữa, một hôm Di Tử Hà phạm lỗi, vua liền nổi giận kể ra các tội cũ của nàng : “Di Tử Hà có lần đã dám tự tiện lấy xe của trầm mà đi. Lại lần khác đã dám đưa cho trầm nửa trái đào đã ăn còn thừa. Nàng ta đã nhiều lần phạm tội đối với trầm”. Nói xong vua truyền cho quân lính trị tội Di Tử Hà.

3. SUY NIỆM :

Chúa ban cho loài người chúng ta có trí khôn biết suy luận điều hay lẽ thiệt, biết phân biệt điều đúng sai phải trái, biết nhận xét người tốt kẻ xấu... để ứng xử cho xứng hợp. Như vậy sự *xét đoán là một tài năng cao quý Chúa ban* cho loài người, làm cho con người trở vượt trên mọi loài vật khác.

Tuy nhiên chúng ta thường hay nghĩ sai, xét đoán ý trái cho kẻ khác nên Chúa Giê-su đã dạy: “Anh em *đừng xét đoán để khỏi bị Thiên Chúa xét đoán*. Vì anh em xét đoán thế nào thì anh em cũng sẽ bị Thiên Chúa xét đoán như vậy. Và anh em đong bằng đấu nào thì Thiên Chúa cũng sẽ đong cho anh em bằng đấu ấy” (Mt 7,1-2).

4. SINH HOẠT :

1) TẠI SAO CHÚNG TA THƯỜNG XÉT ĐOÁN Ý TRÁI CHO NGƯỜI KHÁC ?

a) Do bản tính của chúng ta không tốt : Các thánh nhân là những người tốt, lòng trí đầy thiện hảo, nên thường nghĩ tốt cho người khác, luôn cắt nghĩa ý tốt và ngay lành cho tha nhân. Còn những người xấu thường *“suy bụng ta ra bụng người”*, nên hay nghĩ xấu cho người khác. Chính thói xấu nhỏ nhen, ưa ganh tị với những ai hơn mình làm cho chúng ta dễ xét đoán và đánh giá không đúng về người khác : *“Cao chê ngồng, thấp chê lùn; Béo chê béo trọc béo tròn, Gầy chê xương sống xương sườn phơi ra !”*

b) Do bị tình cảm yêu ghét chi phối : *“Yêu nên tốt, ghét nên xấu !”*. Thực vậy, khi đeo kính màu hồng thì chúng ta sẽ nhìn thấy mọi người mọi vật chung quanh đều màu hồng cả. Ngay cả những sai lỗi, khuyết điểm của “người yêu” cũng trở thành dễ thương như ca dao Việt Nam: *“Mũi em mười tám gánh lông, Chồng yêu, chồng bảo : Râu rồng trời cho ! - Đêm nằm thì ngáy o o... Chồng yêu, chồng bảo : Ngáy cho vui nhà ! - Đi chợ thì hay ăn quà, Chồng yêu, chồng bảo : Về nhà đỡ cơm ! - Trên đầu những rác cùng rơm, Chồng yêu, chồng bảo: Hoa thơm rắc đầu !”...*

2) XÉT ĐOÁN Ý TỐT CHO THA NHÂN MANG LẠI NHỮNG ÍCH LỢI GÌ ?

Việc xét đoán ý ngay lành cho người khác sẽ mang lại nhiều ích lợi như sau :

Tâm hồn ta sẽ có sự bình an và gặp được nhiều may lành trong cuộc sống : Người hạnh phúc là người có tâm hồn lạc quan vui vẻ, luôn nhìn vào mặt tích cực của

sự việc và nghĩ tốt cho kẻ khác, nên dễ gây được thiện cảm và sẽ nhận được sự giúp đỡ của nhiều người. Trái lại, kẻ bất hạnh thường “vạch lá tìm sâu”, ưa tìm những điều tồi tệ trong mọi việc để chỉ trích kết án người khác. Từ đó họ sẽ có nhiều kẻ thù nên lúc nào cũng phải lo đối phó và công việc của họ sẽ khó đạt được thành quả như ý.

3) LÀM GÌ ĐỂ TRÁNH XÉT ĐOÁN Ý TRÁI CHO NGƯỜI KHÁC ?

a) Phải biết mình trước : Mỗi người chúng ta đều có đeo hai cái túi : Túi trước ngực đựng những ưu điểm và túi sau lưng chứa những khuyết điểm của mình, nên khi đối nhân xử thế, chúng ta thường chỉ nhìn thấy ưu điểm của mình và thấy khuyết điểm của người khác phía trước. Và ngược lại chúng ta lại không nhận ra khuyết điểm của mình phía sau lưng và ưu điểm của kẻ khác phía trước như người đời thường nói: “*Việc người thì sáng, việc mình thì quáng!*”. Do đó, thái độ nhìn lại mình để tự kiểm điểm luôn cần thiết mà mỗi người tín hữu cần thực hiện :

- Biết mình thường hèn yếu lỗi lầm để không lên án anh em.
- Biết mình thường che đậy giả hình để dễ cảm thông và khoan dung với kẻ khác.
- Biết mình ưa phô trương háo thắng để tránh phê phán khinh thường tha nhân.

Binh pháp Tôn Tử có câu : “*Biết mình biết người, trăm trận trăm thắng !*”. Thánh Augustinô cũng thường cầu nguyện như sau : “*Lạy Chúa, xin cho con biết Chúa và xin cho con biết con*”.

b) Phải tự sửa lỗi trước : Người xưa rất có lý khi xếp việc tu thân đứng đầu các việc phải làm để thu phục nhân tâm như sau : “*Tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ*”. Phải tự sửa lỗi mình trước khi sửa lỗi người khác để tránh tình trạng : “*Chân mình những lấm bê bê. Lại cầm bó đuốc mà rê chân người*”. Chúa Giê-su cũng dạy môn đệ : “*Sao anh thấy cái rác trong mắt anh em, mà cái xà trong con mắt của chính mình thì lại không để ý tới*” (Lc 6,41). Vậy để có đôi mắt trong sáng, chúng ta không nên nhìn vào “cái rác” nơi kẻ khác để chỉ trích họ, nhưng hãy nhìn vào tâm hồn của mình, để thấy “cái đà” kiêu căng tự mãn, phô trương giả hình mà tu sửa cho tâm nên trong sáng, trước khi đủ sáng suốt và uy tín để giúp tha nhân sửa lỗi.

c) Phải khiêm tốn và năng khen ngợi cái hay của người khác : Do thói kiêu căng tự ái cao, chúng ta thường không muốn bạn bè trội hơn mình. Chúng ta thường hà tiện lời khen kẻ khác, nhưng lại hào phóng phê bình nói xấu họ. Có thể nói : một trong những tội mà người ta dễ sai phạm nhất là tội xét đoán ý trái, cố tình nghĩ sai cho kẻ khác, nhất là những kẻ mình không ưa.

d) Phải năng suy niệm Lời Chúa và cầu xin ơn Chúa giúp : Lời nói việc làm của chúng ta chỉ có thể sinh hoa trái nếu biết năng đọc, suy niệm và thực hành Lời Chúa.

Chúng ta cũng chỉ có thể phát sinh hoa trái là làm các việc lành nếu năng đón nhận Thánh Thể trong thánh lễ là bí tích Tình Yêu.

5. LỜI CẦU:

Lạy Chúa Giê-su. Do tính ích kỷ, con thường hay bắt lỗi và chỉ trích tha nhân, nhất là những kẻ con không ưa. Do thói kiêu căng tự mãn con thường muốn được nhiều người khen ngợi, và lại hay nói xấu để hạ uy tín của kẻ khác. Từ nay xin Chúa giúp con luôn xét đoán theo ý ngay lành cho tha nhân, biết khiêm tốn khen các ưu điểm của bạn bè hơn con để động viên họ. Nhờ đó con sẽ thực thi lòng mến, hầu nên môn đệ đích thực của Chúa.- Amen.

BÀI 28

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - TRÁNH XÉT ĐOÁN Ý TRÁI CHO KẺ KHÁC

1. LỜI CHÚA : “Điều gì anh em muốn người ta làm cho mình, thì hãy làm cho người ta như thế” (Mt 7,12).

2. CÂU CHUYỆN : TÊN TRỘM VÔ LIÊM SỈ.

VA-LƠ-RI CỐC (Valerie Cox) đã thuật lại chuyện mà bà là nhân vật chính như sau :

Có một cô gái đang ngồi trong phòng đợi lên máy bay. Cô nhìn lên chiếc đồng hồ treo tường và tính ra còn cả tiếng đồng hồ nữa chuyến bay mới khởi hành. Cô liền lấy trong túi xách ra một quyển sách khá hay mang theo để đọc. Trước đó cô cũng không quên mua một gói bánh bích quy ưa thích ở quầy bánh kẹo miễn thuế. Bấy giờ một gã đàn ông trung niên bước vào phòng đợi và sau khi đảo mắt quan sát, gã đến ngồi vào ghế

bằng bên cạnh cô gái. Một lúc sau, cô gái trông thấy gói bánh bích qui cô mới mua đã bị mở nắp và đang nằm trên ghế băng giữa cô và gã đàn ông. Nghĩ là hộp bánh của mình, cô liền thò tay lấy ra một chiếc bánh đưa lên miệng ăn. Bỗng tay cô chạm phải tay của gã đàn ông đang lấy ra một chiếc bánh mà không nói gì với cô là chủ gói bánh. Cô cảm thấy bực mình trước thái độ trâng tráo của gã đàn ông, nhưng không biết nên ứng xử thế nào, nên đành im lặng chịu đựng. Sau đó cô thấy mỗi lần cô lấy ra một chiếc bánh thì gã kia cũng làm như vậy không chút bối rối. Hẳn ta cứ tiếp tục trơ tráo ăn hết chiếc bánh này đến chiếc khác. Cô thầm nghĩ : "Thật là trơ tráo hết chỗ nói !. Nếu ta không nhẫn nhịn thì chắc gã này đã phải xấu hổ trước mặt mọi người rồi !". Đến khi trong hộp chỉ còn chiếc bánh cuối cùng, cô tò mò không biết hẳn ta sẽ làm gì với chiếc bánh còn lại này ? Nhưng thật bất ngờ, hẳn ta đã vui vẻ cầm chiếc bánh kia lên, bẻ ra làm đôi và trao cho cô một nửa. Cô giật phắt lấy miếng bánh biểu lộ sự bất bình và thầm nghĩ : "Thật là một con người trơ tráo và vô liêm sỉ ! Sao hẳn ta chẳng hề tỏ chút bối rối nào khi bị bắt quả tang lấy trộm bánh không phải của mình ?" Đang suy nghĩ như vậy, cô bỗng thở phào nhẹ nhõm khi nghe nhân viên sân bay thông báo yêu cầu hành khách đi trên chuyến bay của cô ra xe lên máy bay. Cô vội cầm túi xách và mau xếp hàng ra xe, không thèm nhìn gã đàn ông đáng ghét kia lúc đó vẫn ngồi lại chờ chuyến sau. Khi đã yên vị trên máy bay, cô liền mở túi xách để tìm cuốn sách đang đọc dở. Cô kinh ngạc khi thấy hộp bánh quy cô mới mua vẫn đang nằm yên trong túi xách của cô.

3. SUY NIỆM :

Thì ra **chính cô đã tự nhiên ăn bánh của gã đàn ông bên cạnh mà không biết.** Thế mà ông ta **không hề tỏ ý phản đối, trái lại còn vui vẻ chia sẻ** với cô. Thậm chí còn **chia đôi chiếc bánh cuối cùng** trao cho cô. Cô nhận ra mình thật tệ khi đã **xét đoán oan sai.** Thực ra, chính cô mới **trơ tráo,** khi tự nhiên ăn bánh không phải của mình. Cô mới thực là **tên trộm vô liêm sỉ !**

4. SINH HOẠT : Bạn **đánh giá thế nào về tư cách của người đàn ông** trên ?

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa Giê-su. Nhiều lần con cũng đã tỏ ra khinh thường người khác, mà sau đó con mới biết mình đã lầm khi vội nghĩ xấu và kết án oan sai cho họ. Xin cho con tránh trở thành kẻ hồ đồ khi kết án bất công cho người vô tội.- AMEN.

VĂN HOÁ ỨNG XỬ - TRÁNH HỒ ĐỒ KHI VỘI KẾT ÁN THA NHÂN

1. LỜI CHỨA : “Mỗi người đừng tìm lợi ích cho riêng mình, nhưng hãy tìm lợi ích cho người khác” (Pl 2,4).

2. CÂU CHUYỆN : ÔNG BỐ BỆNH NHÂN VÀ VIÊN BÁC SĨ CHỮA BỆNH.

Một vị bác sĩ sau khi nhận được cuộc điện thoại tiếp nhận một ca phẫu thuật gấp, liền vội vã chạy nhanh đến bệnh viện và vội vàng thay đổi trang phục.

Cha của bệnh nhân đã không kìm chế được sự bức tức đã lên tiếng trách : “Tại sao ông lại có thể **đến muộn** như vậy chứ ? Chẳng lẽ ông không biết được con trai của tôi đang trong tình thế vô cùng nguy hiểm hay sao ? Ông đúng thật là một con người **vô trách nhiệm** !”.

Bác sĩ nhẹ nhàng nói : “Tôi thật xin lỗi. Hôm nay tôi không có phiên trực tại bệnh viện. Nhưng khi nhận được điện thoại báo tin, tôi đã lập tức cấp tốc từ nhà đến đây ngay. Xin ông cảm thông nhé !”.

“**Cảm thông** ư ? Nếu như người nằm trong phòng phẫu thuật là con trai của ông thì ông có thể xin người khác cảm thông được không ? Nếu như hiện tại con trai của ông chết rồi thì ông sẽ **phản ứng thế nào** đây ?”, cha của bệnh nhân phẫn nộ nói.

Bác sĩ lại ôn tồn : “Thôi được rồi. Bây giờ tôi phải bắt tay vào việc ngay. Xin ông hãy bình tĩnh cầu nguyện để con trai của ông có thể vượt qua cơn nguy kịch đi nhé”.

Cha của bệnh nhân lại tức giận nói : “Chỉ có người **thờ ơ với sự sống chết của người khác mới có thể nói được những lời như vậy** !”.

Mấy tiếng sau, ca phẫu thuật đã thành công, bác sĩ từ phòng phẫu thuật đi ra vui vẻ nói với cha của bệnh nhân : “Cảm ơn Chúa, Con trai ông đã được cứu rồi !”.

Không chờ người đàn ông kia trả lời, vị bác sĩ vội vã nói trước khi bỏ đi : “Nếu như còn có vấn đề gì, ông hãy nói chuyện với cô y tá của tôi nhé”.

Cha của nam bệnh nhân liền nói với cô y tá : “Ông bác sĩ này thật **ngạo mạn** ! Ngay cả việc **cho biết tình trạng của con tôi chỉ mất vài ba phút cũng không được sao ?**”.

Bấy giờ cô nữ y tá nước mắt nhòa lệ liền nói với ông ta : “Con trai của bác sĩ hôm qua **mới bị chết vì tai nạn giao thông**, lúc chúng tôi gọi điện mời bác sĩ đến đây gấp để mổ cho con trai ông, là bác sĩ đang trên đường **đến nhà tang lễ để làm thủ tục nhận xác con**. Bây giờ sau khi đã cứu sống con trai của ông, bác sĩ phải vội trở về nhà tang lễ để **hoàn tất thủ tục an táng cho con trai mình** đó...”.

3. SUY NIỆM :

Cuộc sống của người khác và họ đang trải qua khó khăn nào ? thì nếu chỉ đứng trong hoàn cảnh của mình, chúng ta sẽ không thể hiểu hết được. Những điều chúng ta nhìn thấy chỉ là bề ngoài, là phần nổi nhỏ của khối băng chìm to lớn mà thôi... Chỉ những ai từng bị đau răng mới hiểu được nỗi đau của người bị đau nhức răng....

4. SINH HOẠT : Bạn nhận xét thế nào **về y đức của viên bác sĩ phẫu thuật** trong câu chuyện trên ?

5. LỜI CẦU :

Lạy Chúa Giê-su. Xin cho chúng con **tránh phê phán người khác khi chưa hiểu được hoàn cảnh họ đang gặp phải**. Nhờ đó chúng con sẽ nên người trưởng thành về nhân cách, biết cảm thông với tha nhân trong các giao tiếp xã hội.- AMEN.

1. LỜI CHÚA : Khi ấy, Chúa Giê-su phán: "Sao anh lại nói với người anh em : "Hãy để tôi lấy cái rác ra khỏi mắt bạn, trong khi có cả một cái xà trong con mắt anh" ? Hỡi kẻ đạo đức giả ! Lấy cái xà ra khỏi mắt anh trước đã, rồi sẽ thấy rõ, để lấy cái rác ra khỏi mắt người anh em" (Mt 7,1-5).

2. CÂU CHUYỆN : VIÊN THANH TRA HỒ ĐỒ.

Một lần kia, ông thanh tra sở giáo dục đến thanh tra một trường nhỏ. Ngồi ở văn phòng, ông nghe thấy tiếng ồn ào ở lớp học kế bên. Nóng nảy bộp chộp, ông xô cửa vào lớp, chẳng nói chẳng rằng, túm lấy một cậu trai lớn tuổi đang làm ồn nhất, lôi cậu ấy vào hội trường, bắt cậu ta đứng vào góc tường và bảo: "Bây giờ thì câm miệng lại và không được động đậy".

Vài phút sau, một cậu trai nhỏ tuổi hơn đến bên kéo ông thanh tra bắt nhẫn ấy và thỉnh cầu: "Thưa ông, xin ông làm ơn trả thầy giáo lại cho tụi cháu được không" (Bernard Mischke).

3. SUY NIỆM:

1) THẾ NÀO LÀ XÉT ĐOÁN ? :

"Xét" là tìm hiểu, cân nhắc kỹ để nhận biết, đánh giá, kết luận về một điều gì.

"Đoán" là dựa vào vài điều đã thấy, đã biết, mà suy ra điều chưa biết hoặc chưa xảy ra.

Nói cách khác: **"Xét"** là nhận xét, là quan sát và suy nghĩ. **"Đoán"** là kết luận phỏng chừng, thiếu chính xác. Vậy đoán xét là những kết luận được rút ra từ sự ước lượng phỏng chừng, nên thường thiếu chắc chắn và cũng không chính xác.

2) GIÁ TRỊ CỦA SỰ XÉT ĐOÁN :

Xét đoán là một hành vi nhân linh, giúp người ta dựa vào sự kiện đã xảy ra để tìm ra nguyên nhân và hiểu đúng bản chất của sự việc, nhờ đó sẽ chọn cách hành xử đúng đắn. Nhưng nếu nóng vội sẽ dẫn đến xét đoán hồ đồ và hành xử oan sai, sẽ gây ra hậu quả tai hại đáng tiếc.

3) GIÁ TRỊ TƯƠNG ĐỐI CỦA XÉT ĐOÁN :

- Vì ta thường suy nghĩ chủ quan hơn khách quan: XÊ-NO-PHÔN, nhà triết lý Hy Lạp sống vào giữa thế kỷ thứ 5 trước Công Nguyên đã nói: "Thượng Đế đặt trên vai con người hai cái bị: một cái đằng trước và một cái đằng sau. Cái bị đằng sau chứa đựng cái xấu của mình, còn cái bị đằng trước lại chứa đầy cái xấu của người khác. Do đó, người ta khó thấy điều sai lỗi thiếu sót của mình, nhưng lại dễ thấy những khuyết điểm lầm lỗi của kẻ khác".

- Vì ta thường hay xét đoán nóng nảy do thiếu kinh nghiệm và tính nóng vội, dẫn đến hành động thiếu suy nghĩ, để sau khi hậu quả xấu xảy ra, dù có hối hận đến đâu cũng khó bù đắp các thiệt hại đã gây ra cho bản thân hay cho người khác.

- Vì tính kiêu ngạo ganh ghét, không muốn kẻ khác hơn mình, nên ta thường hay vạch lá tìm sâu, ưa tìm kiếm lỗi lầm của người khác, mà không nhận ra sự sai lỗi của mình, như người xưa dạy: "*Chân mình những lấm bê bê. - Lại cầm bó đuốc mà rê chân người*".

4. SINH HOẠT : LÀM GÌ ĐỂ KHÔNG XÉT ĐOÁN Ý TRÁI CHO THA NHÂN ? :

Để tránh tội xét đoán ý trái cho tha nhân, ta cần năng đọc kinh cáo mình mỗi buổi tối trước khi đi ngủ, trong kinh có câu: "Lỗi tại tôi, lỗi tại tôi, lỗi tại tôi mọi đàng". Hãy năng suy nghĩ Lời Chúa: "*Sao anh thấy cái rác trong con mắt anh em, mà cái xà trong con mắt của mình thì lại không để ý tới ? Sao anh lại nói với người anh em: "Hãy để tôi lấy cái rác ra khỏi mắt bạn", trong khi có cả một cái xà trong con mắt anh*" (Mt 7,3-4) ? Quyết tâm đối xử nhân từ khoan dung với lỗi lầm của người xúc phạm đến mình, để xứng đáng được Chúa tha thứ các tội lỗi lớn lao của ta.

5. LỜI CẦU:

Lạy Chúa, xin giúp con tránh xét đoán ý trái cho kẻ khác. Và khi trách nhiệm buộc con phải đứng ra xét xử, thì xin giúp con xét đoán với sự khôn ngoan và lòng khoan dung như lời Chúa dạy. AMEN.

